

Duhovite Prigodnice za visoki jubilej

Gregor Butala

Ljubljana – V sezoni, ko mineva petdeset let od ustanovitve **Knjižnice MGL**, ene najstarejših teatroloških zbirk v Evropi, so se visoki jubilej v Mestnem gledališču ljubljanskem odločili temeljiteje zaznamovati z več tematskimi dogodki: z okroglo mizo, ki je bila sinoči in je bila posvečena zgodovini ter pomenu omenjene zbirke, z izdajo knjige *Prigodnice*, v kateri so zbrani priložnostni verzi, ki jih je svojim kolegom pisala igralka **Mila Kačič**, in s slavnostnim dogodkom *Petdeset let je malo – za katedralo*, ki bo na vrsti nočoj in temelji prav na hudomušnih »prigodnih« pesniških stvaritvah Kačičeve, ki jih bodo interpretirale igralko iz ansambla MGL.

»Prigodne pesmi Mile Kačič in zbirka Knjižnica MGL imajo več skupnega, kot se morebiti zdi na prvi pogled,« pravi **Petra Pogorevc**, urednica Knjižnice MGL. »Povezujeta jih namreč čas in kontekst: tako pesmi Kačičeve kot knjige v zbirki so nastajale v drugi polovici 20. stoletja, in sicer za razmeroma ozek krog zaljubljenecv v gledališče, če pogledamo natančneje, pa nam ene in druge ponujajo tudi edinstven vpogled v takratno slovensko gledališče in predstavljajo dragoceno pričevanje o nekem času.« Tako niti ni naključje, da so jubilej Knjižnice MGL zaznamovale prav

Igralka in pesnica **Mila Kačič** (1912–2000) se s svojimi pesmimi, zbranimi v *Prigodnicah*, pokaže kot avtorica, ki ji vedrina in hudomušnost nikakor nista tuji.

Prigodnice, čeprav po vsebini niti niso značilne za siceršnje usmeritev te zbir-

ke. Po drugi strani pa gre vendarle za poezijo, povezano z gledališčem, dodaja Pogorevcova, in ima ta knjiga zato tudi »dokumentarno« vrednost.

Prigodnice so zbirka iskrivih verzov, ki jih je Mila Kačič ob raznih priložnostih pisala sorodnikom in prijateljem, večinoma je šlo seveda za ljudi, ki so bili povezani z gledališkim življenjem. V njih se kaže humorna, sončna plat Kačičeve, ki je sicer bolj znana po trpkih pesniških tonih; te pesmi niso nastajale z namenom, da bi jih objavila, a so bile v njeni zapuščini skrbno urejene in zložene na kup, je povedala urednica izdaje **Vesna Arhar Štih**, ki je vse pesmi – oziroma njihove rokopise – skrbno pregledala in pretipkala. Poleg nje ima največ zaslug za izid teh pesmi **Ivanka Mežan**, prijateljica in igralska kolegica Kačičeve ter dedinja njene zapuščine, ki je sestavke tudi odstopila za objavo. »Prepričana sem, da bi bila Mila počaščena, ker so njene pesmi del slovesnega jubileja Knjižnice MGL,« je menila Mežanova in dodala, da se prav v teh zapisih kaže avtoričina svetla in vedra plat, ki je ni zapustila niti v najtežjih trenutkih njenega življenja, obenem pa se v njih kažeta tudi izredna raznovrstnost in jezikovno bogastvo poezije Mile Kačič.

Med več kot 200 pesmimi te vrste so Petra Pogorevc, Vesna Arhar Štih in Ivanka Mežan za tokratno objavo izbrale natanko 140 »prigodnih«, ki so nastale v širokem razponu sedmih desetletij (od leta 1932 do leta 1998) ter pet prigodniških biserov v prozi. Besedila Kačičeve so opremljena z opombami, dodane pa so tudi fotografije avtorice ob različnih priložnostih. S *Prigodnicami* je Knjižnica MGL dobila tudi novo

vizualno podobo, ki jo je zasnovala **Mojca Višner**; ta v formatu in siceršnji zasnovi do neke mere sledi prejšnji minimalistični belini (doseđanja podoba je bila delo Ranka Novaka), vendar ob tem na platnice uvaja tudi barve in dodatne motive.

Na sinočnji okrogli mizi *Pol stoletja Knjižnice MGL* so pod vodstvom moderatorja Mateja Bogataja podrobneje spregovorili o dolgi in bogati zgodovini zbirke, nočoj pa bodo na velikem odru MGL pripravili še slavnostni dogodek *Petdeset let je malo – za katedralo*, ki je ime dobil po verzu, ki ga je Mila Kačič ob petdesetem rojstnem dnevu namenila prijateljici Duši Počkaj. Prigodniško poezijo Kačičeve bodo na njem interpretirale igralko Iva Krajnc, Tanja Ribič in Judita Židar, kot glasbena gosta bosta nastopila Severa in Gal Gurin, dogajanje pa bo povezoval igralec Gašper Tič.

Oh, Ivanka!

Brez prestanka
ožemam svojo staro glavo,
da bi padlo kaj iz nje,
kar bi upravičilo ime
»pesnitev« tebi v čast in slavo.

Vem, da mi greš močno na roko,
ko kar dve muhi na en mah
slaviš, da me ni dvakrat strah,
ko verze polne slabih rim
direkt iz petnih žil lovim...

Uvodni del pesmi *Ivanki Mežan za dvojni praznik*, ki jo je **Mila Kačič** namenila svoji prijateljici junija 1995.

Edinstvena teatrološka zbirka

Prigodnice Mile Kačič so že 147. zvezek v Knjižnici MGL. Zbirko je leta 1958 ustanovil Dušan Moravec, ki je bil tudi njen prvi urednik, zasnoval pa jo je kot preplet štirih tematskih sklopov: objavljanja izvornih dramskih besedil, uprizorjenih na odru MGL, teatrološke publicistike, gledaliških memoarov in priročnikov. V Moravčevem uredniškem obdobju (do leta 1966) je bil poudarek predvsem na izdajanju del slovenskih avtorjev, prvi prevodi svetovne gledališke literature pa so sledili, ko je urejanje zbirke prevzel Dušan Tomše (v času od 1966 do 1986); tedaj so izšla temeljna dela, kot so *Prazen prostor* Petra Brooka, *Revno gledališče* Grotowskega, *Sistem* Stanislavskega... Krajši čas so zatem Knjižnico MGL urejali Tone Partlič, Vili Ravnjak in Tanja Viher, leta 1994 pa je na mesto urednice prišla Alja Predan, ki je nadaljevala usmeritev v izdajanje klasikov gledališke teorije (Artaud, Klotz, Pavis, Melchinger, Ubersfeld), dodala pa jim je še izvorne študije domačih teoretikov in praktikov (na primer Koruna, Lampreta, Toporišiča). Od lani zbirko ureja Petra Pogorevc.